

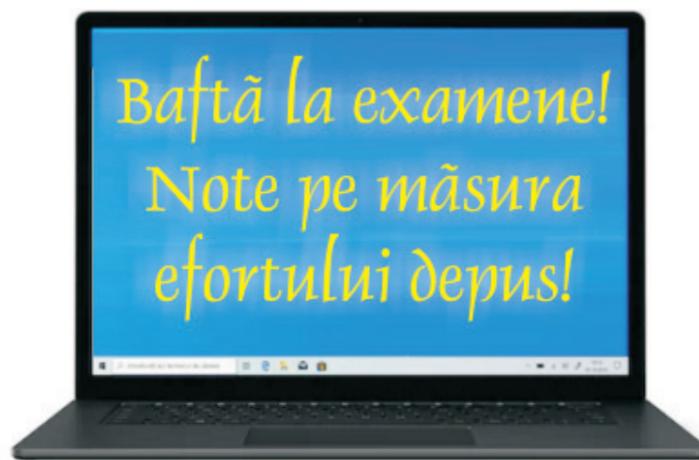

Opinia națională

Săptămânal de opinii, informații și idei de larg interes național

Director: Mioara VERGU-IORDACHE

Anul 29, nr. 944, 26 ianuarie 2021, 8 pagini, 1 leu, www.opinianaționala.ro

De 30 de ani ÎNVĂTĂM ÎMPREUNĂ

„Conducerea Universității Spiru Haret creează o schimbare uriașă în educație, atât în România, cât și în Europa. (...) Am constatat, am aflat că la Universitatea Spiru Haret s-a întâmplat ceva: ați reușit să puneți la punct un mod de a face educație pe care am vrea să-l înțelegem și să-l învățăm și noi. (...) Ce vrem să mai învățăm de la dumneavoastră este cum putem să folosim tehnologia modernă, însemnând calculator, televiziune, radio, ca să ne facem mai bine înțeleși și să avem un mod mai bun de a face educație.”

dr. Rafael Campos HERNANDEZ, director al Aliat Universidades, Mexic
septembrie 2010

În timp ce în unele universități, pentru perioada desfășurării online a activității didactice, studenții semnalează „atitudinea nepotrivită a unor cadre didactice față de studenți, pe care au, atât misiunea, cât și obligația să îi formeze”, studenții Universității Spiru Haret sunt mulțumiți și recunoscători pentru că „toți profesorii ne-au motivat permanent, au adaptat cursurile și orarul conform nevoilor noastre și au adaptat examenele la contextul actual”.

Pagina 4

Accelerarea digitalizării la nivel de administrații locale

La data de 18 ianuarie 2021, a avut loc o întâlnire la Primăria din Breaza, organizată de domnul primar Bogdan Novac, împreună cu USH Pro Business, în calitate de membru fondator Wallachia eHub și Smart eHub, centre regionale de transformare digitală. Întâlnirea a avut ca scop familiarizarea și transferul de cunoștințe către personalul primăriei, privind necesitățile legate de transformarea digitală a acestei autorități locale. Au fost prezentate aspectele esențiale ale unui astfel de proces și beneficiile mari pe care le aduce cetățenilor localității, mediului de afaceri local, dar și administrației primăriei. Aceste avantaje sunt și mai mari dacă transformarea digitală se produce prin integrarea și unificarea proceselor digitale pentru a elimina paralelismele și suprapunerile.

Seminarul se înscrie în activitățile de transformare digitală asumate de către Wallachia eHub și a permis personalului primăriei să beneficieze de cele mai bune practici în acest domeniu. În data de 29 ianuarie, vom organiza, tot în acest scop, o întâlnire online cu unitățile administrative din întreaga țară, a declarat conf. univ. dr. Costin Lianu, președinte Wallachia eHub și director general USH Pro Business.

USH Pro Business – Evenimente, Comunicare și Internaționalizare
www.ushprobusiness.ro

Să schimbăm lumea!

Mioara VERGU-IORDACHE

„Fiecare se gândește cum să schimbe lumea, dar nimeni nu se gândește cum să se schimbe pe sine.” (Lev Tolstoi). Chinezii spun și ei că „stâlpul cât ar fi de înalt, tot de la pământ începe”. Și la români, „ce ție nu-ți place, altuia nu-i face”, tot o atenționare asupra unicatului care suntem, propria ființă. Toți clamăm schimbarea. Un fel de „să ne deal!”? Cine, de ce, cum să se schimbe. Dar – eu, tu, el, noi, voi, ei – ce facem pentru ca „să se schimbe”? Cum gândim că se face schimbarea? Am asistat, uneori și favorizând-o, la schimbarea de direcție politică. Și cu ce ne-am ales? Exersăm schimbări de gust cultural, culinar, estetic... Ne schimbăm înfățișarea, tunsoarea, machiajul, mai pe scurt, ne „schimbăm părul, dar nărvul ba”. Fiindcă, probabil suntem toți de acord că nu aceasta este „schimbarea” pe care ne-o dorim. Este doar o schimbare de suprafață.

Dar noi ne dorim o schimbare de fond, de atitudine, de concepții. Ne dorim să fim mai profesioniști, mai relaxați, mai empatici, mai încrezători în forțele noastre, mai cinstiți, mai educați, mai autocritici, mai solidari, mai... Cum se obține această schimbare? Dă cineva un ordin? Și dacă ar da, l-am duce la îndeplinire?

Cred că schimbarea este o afacere personală, individuală, ce va conduce la schimbarea pe care ne-o dorim. Dacă fiecare dintre noi ar dori să se „îmbunătățească” pe sine, am obține succesele pe care ni le dorim.

Acum trăim o perioadă propice schimbării, ca omenire, ca popor, ca individ. Este un timp ce ne scoate din confortul păgubos și ne obligă la acțiune în sensul schimbării, transformării noastre. Iar acțiunea benefică, fără a fi nevoie să demonstrăm cuiva, este educația. Studenții sunt în sesiune, perioada de acumulări grăbite sau de demonstrații elevate ale pregătirii constante prețuite în aprecieri pe măsură. Elevii așteaptă nerăbdători să meargă la școală, să recupereze, să asimileze noi cunoștințe ghidate de cadre didactice dedicate. Ne aflăm la start. Se poate produce o reînnoire a programelor pe care le avem din naștere și pe care le-am virsat din neatenție și din dorința de a copia și a reproduce atitudini, aptitudini, concepții inadecvate pentru propriul progres. Sigur, generațiile dau și alte sensuri, uneori îmbunătățite de cei mai tineri, trăsăturilor/ valorilor umane, cum sunt: onoarea, cinstea, respectul, iubirea, generozitatea, înțelepciunea, integritatea, responsabilitatea, bunătatea, încrederea, prietenia, toleranța, recunoștința, altruismul, prudența, compasiunea, colaborarea, disciplina, creativitatea, efortul fizic... Dar dacă fiecare dintre noi și-ar da un extemporal în care răspundă în ce măsură „trec clasa” la valorificarea acestor trăsături, am înțelege în ce măsură putem să schimbăm lumea. Pentru că această schimbare începe, fără îndoială, cu fiecare în parte.

Eu cred că putem! Dumneavoastră?

LANSARE LA CEAS ANIVERSAR

• Ediția în limba italiană a cărții Profesorului Mircea Coșea – *România în zodia Cocoșului de Foc. Studii și eseuri economice* – a fost lansată online marți, 19 ianuarie 2021

Lansarea online a ediției în limba italiană a cărții Profesorului Mircea Coșea *România în zodia Cocoșului de Foc. Studii și eseuri economice* a avut loc într-un moment aniversar, pe data de 19 ianuarie 2021, când s-au împlinit 30 de ani de la înființarea Universității Spiru Haret. Așa cum și-au dorit Fondatorii universității noastre, proiectul lor început în 1991 merge mai departe, pe noi trepte de slujire a educației, științei, cercetării și culturii. Cooperarea internațională dintre Institutul TESEO din Italia și Universitatea Spiru Haret, în cadrul căreia a avut loc această lansare, a reprezentat una din formele concrete de atingere a obiectivelor marelui nostru proiect.

Ediția în limba română a cărții Profesorului Mircea Coșea *România în zodia Cocoșului de Foc. Studii și*

eseuri economice a apărut la Editura Fundației României de Măine în anul 2017. Ediția în limba italiană urma să fie lansată în martie 2020, dar pandemia a întârziat atât evenimentul, cât și forma de prezentare.

La lansarea online a ediției în limba italiană au participat:

a) din partea română: • prof.univ.dr. Mircea Coșea, autor • prof.univ.dr. Dragoș Huru, ASE, Șef departament • conf. univ.dr. Cristian Uță, Universitatea Spiru Haret • conf.univ.dr. Aurelian Virgil Băluță, Universitatea Spiru Haret.

b) din partea italiană: • prof. univ.dr. Stefano Amodio, președinte Institutul Teseo • prof.univ.dr. Melina Allegro, profesor și vicepreședinte la Institutul Teseo • profesor Alessandro Denti, cadru didactic cu contract la Universitatea Roma 3, Universitatea din Genova, IULM Milano, SSML San Domenico

c) Alexandra Radu, traducător al volumului și moderator al evenimentului.

Vă facem părtași la lansare! Prezentăm intervențiile invitaților în cadrul evenimentului, în **paginile 2 și 3**.

LANSARE LA CEAS ANIVERSAR

• Ediția în limba italiană a cărții Profesorului Mircea Coșea

- *România în zodia Cocoșului de Foc. Studii și eseuri economice* - a fost lansată online marți, 19 ianuarie 2021

Mircea COȘEA:

Lansarea volumului *Romania sotto il segno del gallo di fuoco* mă onorează și sunt recunoscător tuturor celor care au contribuit la traducere și editare.

Mulțumesc conducerii Universității Spiru Haret pentru atenția acordată scrierilor mele și deciziei de a le traduce în limba italiană. Mulțumesc de asemenea domnului Stefano Amodio, Președinte și Director al Corpului Didactic al

Institutului Teseo de Formare la Nivel Înalt și Cercetare.

Lucrarea de față este o încercare de a prezenta situația economică a României din perioada 2017-2018 prin secvențe prinse în maniera unor flash-uri fotografice. Am folosit instantanee care, puse într-o logică de puzzle, am dorit să realizeze imaginea de ansamblu a unei economii care s-a caracterizat printr-o evoluție de la zi la zi, conjunctural, fără a avea o strategie sau măcar o <foaie de parcurs> cu obiective și termene clare. Această lipsă de viziune, predictibilitate și orizont m-a determinat să apelez în mod ironic la alți prezicători ai viitorului țării decât decidenții noștri politici, adică la astrologi. De aici a plecat și titlul lucrării, de la ironia amară a înlocuirii prezivuniei economice cu zodiile astrologice.

Zodia cocoșului de foc s-a încheiat și, de atunci, multe s-au schimbat. Adevărul este că Lumea s-a schimbat chiar mai repede și mai profund decât prevedeam în volumul citat mai sus, desigur și ca urmare a efectelor crizei Covid dar și pentru că sistemul economic mondial a avansat rapid spre o nouă fază a revoluției industriale, ceea ce a determinat ca pe piața mondială concurența comercială să fie surclasată de concurența tehnologică. Lupta de concurență dintre principalii actori economici ai lumii s-a manifestat mai mult în interiorul lanțurilor valorice, ceea ce a condus la inversarea direcției fluxurilor factorilor de producție de la delocalizare spre relocalizare.

Schimbarea este atât de amplă și de profundă încât putem vorbi despre existența unui vizibil trend de schimbare chiar al modelului liberal al funcționării economiei globale. Apar întrebări din ce în ce mai justificate de evenimente ale realității economice și politice relative la necesitatea și posibilitatea menținerii caracterului globalizant al economiei mondiale, la dorința sau posibilitatea establishment-ului politic al principalelor puteri economice de a menține un echilibru între mijloacele comerțului liberalizat și cele ale protecționismului.

Criza care deja ne-a lovit economia și care ne va lovi cumplit în viitorul foarte apropiat este doar scoasă la suprafață de Coronavirus, dar ea a existat în profunzimea economiei românești de mult timp. Coronavirusul este doar revelatorul care a dezvoltat fotografia unei economii incapabile să asigure securitatea elementelor vitale ale existenței unei națiuni în momentele dramatice ale vieții sale.

De ce să ne mirăm că purtăm de mult timp în spate greutatea unei imense cruci a economiei când:

- Din 1990 și până în prezent, România este singura țară fostă comunistă care nu a reușit să aibă o Strategie sau un Proiect Național de Dezvoltare Economică pe termen lung. Toate celelalte țări foste comuniste și-au păstrat instituțiile de strategie și planificare economică pe care le-au depolitizat și adaptat condițiilor economiei libere. În România există un număr de peste 80 de diferite programe, strategii și proiecte de țară care nu au fost niciodată aplicate datorită confruntărilor politicii interne. Exemplul cel mai recent este proiectul „România educată” al președintelui Iohannis. A rămas în stadiul de document programatic teoretic. S-a condus economia pe baza programelor de guvernare, dar și acestea contestate și revocate odată cu schimbarea culorii politice a guvernelor. În consecință, economia nu a beneficiat de o direcție bine fundamentată și susținută politic pe termen lung, aducându-se prejudicii grave implementării și finalizării unor programe naționale vitale cum ar fi cele din infrastructură, energie, educație și sănătate;

- Structura economiei se caracterizează prin: export de materie primă neprelucrată intern (lemn, cereale, minerale); dependență în proporție de cca 70% de importul de alimente și medicamente; export masiv de forță de muncă; dependența cvasi totală a exportului industrial de industria auto din trei țări europene occidentale; cantonarea industriei în zona manufacturieră a lanțului de produse prelucrate la nivel european; pondere mică a capitalului autohton în crearea de valoare adăugată, export și contribuție la buget; trecerea a cca 40% din suprafața agricolă a țării în posesia capitalului străin; ponderea extrem de mică a cercetării-dezvoltării în costurile de producție ale întreprinderilor mici și mijlocii; dependența totală a producției agricole de condițiile meteorologice;

- Incapacitatea utilizării eficiente și la randamentul normelor europene a avantajelor aderării la Uniunea Europeană. Atragerea fondurilor europene este mult sub potențial iar pe piața liberă europeană nici un produs românesc nu se află în categoria „top ten”. De la aderare până în prezent, România nu a reușit să urce peste poziția „penultim” în clasamentul european.

Problemele economiei românești sunt complicate, dar ele trebuie înțelese de fiecare dintre noi nu doar pentru a conștientiza gravitatea, ci și pentru a se motiva în implicarea necesară soluționării lor.

Speranța și dorința mea au fost de a scrie în așa fel încât oricărui român să-i fie simplu și ușor de înțeles. Speranța și dorința mea de acum sunt ca, prin această traducere, orice italian să fie interesat să cunoască mai bine România și să înțeleagă de ce sute de mii de români și-au ales Italia ca pe a doua patrie.

Melina ALLEGRO, Vice-Președinte al Institutului Teseo pentru Formare și cercetare la nivel înalt:

Volumul este propus ca un text de studiu foarte interesant atât la nivel universitar, cât și la nivelul eselui informativ și oferă o serie de cunoștințe esențiale privind situația economică, financiară și politică a României. Diferitele capitole sunt organizate după o structură similară, astfel încât să permită cititorului să compare diversele teorii expuse.

Pentru a crea un element de continuitate, autorul a dezvoltat câteva puncte centrale (Globalizarea și criza economică globală, programul Guvernului României PSD-ALDE 2017-2020, economia și regimul fiscal al României și compatibilitatea cu parametrii impuși de Uniunea Europeană, OEG 114) care sunt abordate în toate capitolele. În cele din urmă, autorul cu un simț al umorului și o inteligență foarte fină, a elaborat într-un mod foarte stimulator și capabil să trezească diferite curiozități, despre care va fi situația României în scenariile viitoare. Acest volum se distinge și prin faptul că a examinat și analizat programele strategice și de dezvoltare economică ale națiunii române, pentru perioada 2014-2020, care au dat puțin sau nimic poporului român.

Conf.univ.dr. Aurelian Virgil BĂLUȚĂ, Universitatea Spiru Haret:

Fiind vorba de o traducere, cititorul de limbă italiană își pune câteva întrebări: Cine este autorul cărții? Ce cuprinde cartea? Ce nevoi de informare acoperă conținutul cărții? Care este grupul țintă urmărit prin apariția cărții?

Autorul cărții, Mircea Coșea, este unul dintre cei mai apreciați profesori de economie în activitate din România, prezent cu analize în mass-media, bun cunoscător atât al teoriei cât și al realităților din viața socială. A scris numeroase manuale, cărți de specialitate economică, studii și analize. La Editura Fundației *România de Măine* are în curs de apariție a V-a carte de studii și comentarii.

Ce cuprinde cartea. Cartea *România în zodia Cocoșului de Foc. Studii și eseuri economice* cuprinde un set de 53 de studii pe probleme economice concrete de interes pentru publicul cunoscător al domeniului, cu explicații detaliate într-un limbaj adecvat. Profesorul Mircea Coșea arată cum pot fi efectuate analizele economice conform interesului național, concret al României, chiar atunci când scrie despre evenimente internaționale. Acest mod de abordare poate fi utilizat de Italia sau de oricare altă țară. În Uniunea Europeană, din care face parte, atât Italia, cât și România, pe lângă interesul comunitar rămâne și sistemul de interese naționale ale țărilor membre. Sunt prezente câteva studii cu o evidentă relevanță internațională, de interes pentru orice țară, dar și multe analize valabile pentru realitățile din România cu aplicabilitate și în Italia.

Studii de interes internațional. Referitor la Premiul Nobel pentru economie, în *Un premiu și mai multe întrebări* găsim, alături de informații cu relevanță internațională, aspecte privind particularitățile comportamentului uman valabile oriunde în lume. Comparația dintre economie și meteorologie din punct de vedere al capacității de prezivunie este valabilă atât în România cât și în Italia.

Pentru a-și asigura securitatea națională, atât Italia, cât și România, au optat pentru sistemul NATO. Apare frecvent tema corelației dintre politica externă și dezvoltarea economică. Profesorul Mircea Coșea pornește de la existența bazei SUA de la Deveselu în România și dezvoltă nevoia de apărare pe plan economic. Având un titlu edificator, *Insula Deveselu* reia ideea că într-un climat neprietos, nici față de mediul de afaceri, nici față de cetățeni, nu ne putem simți în siguranță, chiar dacă avem scutul anti-rachetă pe teritoriul nostru. O astfel de analiză poate fi efectuată și de Italia, parte, ca și România, din sistemul NATO.

Dominația trusturilor internaționale în domeniul energiei reprezintă o realitate a zilelor noastre pe care o resimțim, poate cu intensități diferite, atât în România cât și în Italia. Profesorul Mircea Coșea explică atât lanțul causal care ne duce în această stare de dependență (tehnologiile de explorare și exploatare, cercetarea-dezvoltarea pentru reducerea consumurilor, etc) cât și lanțul trofic din economie bazat pe consumul de energie. În cadrul eselui găsim definiția modernă, în condiții de globalizare, a unui concept prezent în

Analiza efectuată de autor, referitoare la scenariile de implementare a programelor guvernamentale românești analizate de autor pornind dintr-un punct de vedere alternativ și inovator, și care, în viitorul apropiat, vor avea, fără îndoială, o mare influență asupra cercetării contemporane în domeniul științei economice și politicii economice și sociale ale Europei. Deși într-un sens formal nu sunt de fapt teorii reale, ci ideile, considerațiile și opiniile autorului, aceste idei funcționează ca opinii valide capabile să identifice un obiect de studiu critic și constructiv, precum și să stabilească unele întrebări și modalitățile de răspuns la acestea.

Consider că este necesar să mulțumesc multor oameni care au făcut posibilă înțelegerea opiniilor exprimate în lucrarea magnifică a lui Mircea Coșea: profesorul Aurelian Virgil Băluță, traducătoarei Alexandra Radu, care a tradus frumos textul din română în italiană. Nu în ultimul rând, recomand să citească opera lui Mircea Coșea, nu numai studenților, ci și oricui este interesat să afle mai multe despre scenariile economice și geopolitice ale României.

negocierile și analizele de pe plan internațional, cel de *independență din punct de vedere energetic*. Ca să fim independenți din punct de vedere energetic trebuie să avem puterea de a importa, deci să avem resurse financiare solide.

Alte studii care tratează teme internaționale sunt: *Despre BREXIT cu bune și cu rele, Blocarea TAFTA (Tratatul de Liber Schimb Transatlantic) marchează începutul restructurării Uniunii Europene?*, *De la risipa alimentară la criza alimentelor, Abuzul de piață afectează grav omenirea, Un premiu și mai multe întrebări, Taxarea GAFA (Google, Apple, Facebook, Amazon/ marile companii de IT) între dorință și puțință.*

Studii pe exemplu României cu aplicabilitate în Italia și în alte țări. În epoca modernă, toate țările au avut nevoie de mai mulți bani la bugetul public. În eseu *Unde sunt banii României?* găsim o axiomă care ne ajută să evităm erorile, indiferent de particularitățile naționale existente: „fenomenul economic nu este aritmetică simplă”.

În orice țară, indiferent că este România sau Italia, dorim să cunoaștem capacitatea economiei naționale de a-și valorifica resursele. În eseu *Proodusul Intern Brut potențial: cheia descifrării creșterii economice* găsim un instrument util de măsurare bazat pe evoluții de durată.

În numeroase țări sunt active doctrine și programe utopice, care pun în circulație idei inaplicabile efectiv în viața de zi cu zi. Sub pretextul căutării unor soluții la starea de sărăcie a unei mari părți a cetățenilor, lideri demagogi lansează proiecte care nu vor putea fi puse în practică. În eseu *Un nume prea mare pentru un fond atât de mic* sunt comentariile profesorului Mircea Coșea la una dintre soluțiile utopice pusă în circulație de guvernarea socialistă din România. În esență avem nevoie de trei elemente necesare la orice proiect pragmatic: concepție, reglementări, instituții. Din venituri probabile, incerte, nu se pot alocă sume stabile nici pentru investiții, nici pentru consum. Modul de abordare a unei soluții utopice este util pentru orice țară.

Ce nevoi de informare acoperă conținutul cărții? Care este grupul țintă urmărit prin apariția cărții?

Cartea profesorului Mircea Coșea oferă un punct de vedere profesionist asupra unor probleme internaționale și explicații la situații concrete întâlnite în economia reală din România. Cartea va fi utilă tuturor celor care vor să facă afaceri în România pentru că prezintă situații de fapt, nefiltrate de interese politice, de la guvernare sau din opoziție. Cred că, de exemplu, studenții Institutului TESEO, care se pregătesc pentru relații comerciale în Europa de Est, vor fi încântați să găsească în carte informații despre problemele reale ale economiei din România. Astfel, își vor putea concentra eforturile în cunoștință de cauză.

Cei care vor să înțeleagă mai bine problemele economiei contemporane vor avea multe de învățat de la un economist cu vastă pregătire economică internațională cum este profesorul Mircea Coșea, indiferent dacă scrie despre probleme globale sau naționale. Este un adevărat manual privind „modul de gândire în economia contemporană”.

Opinia
națională

ISSN 1221-4019

ISSN 1841-4265 (online)

www.opinianaționala.ro

www.facebook.com/opinianaționala

Strada Fabricii nr. 46G, sector 6, București

Telefon/fax: 021 316 97 91

Centrală: 021 316 97 85, 021 316 97 86, 021 316 97 87,

interioare 168 și 143

e-mail: opinia@spiruharet.ro

TEHNOREDACTARE – Florentina Stemate

Stimați cititori,

Dorim să fiți partenerii noștri în elaborarea publicației

Opinia Națională. De aceea, vă adresăm invitația de a ne transmite opinii, informații, idei de larg interes național, pe care să le publicăm în edițiile viitoare. Așteptăm cu interes și propuneri privind conținutul publicației.

REVISTA OPINIA NAȚIONALĂ

este editată de

FUNDAȚIA ROMÂNIA DE MĂINE

Tiparul executat de

TIPOGRAFIA FUNDAȚIEI
ROMÂNIA DE MĂINE

Răspunderea
pentru conținutul
textelor publicate
aparține autorilor.

ISO 9001 certificat nr. 639C

LANSARE LA CEAS ANIVERSAR

Stefano AMODIO, Președinte și Coordonator Didactic al Institutului Teseo pentru Formare și cercetare la nivel înalt:

Recenziile sunt întotdeauna greu de scris, mai ales atunci când se concentrează pe texte complexe și inspiratoare. Pentru mine este o mare onoare să scriu aceste rânduri scurte și concise în care voi încerca să conturez prefața operei lui Mircea Coșea.

Toate recenziile făcute acestui text au început cu încercarea de a contura o „imagine de ansamblu” a dezvoltării cadrului economic al României în contextul european, atât de bine definit de profesorul Mircea Coșea. Uneori, studenții se simt frustrați în fața textelor de studiu pline de fapte, care, totuși, nu oferă un cadru de referință în care să plaseze ei înșiși faptele. De multe ori nu este clar, de exemplu, de ce o anumită teorie a trezit atât de mult interes comunității științifice, dar acesta, cu siguranță, nu este cazul lucrării dlui. Mircea Coșea.

În acest volum, de fapt, o teorie unică împărțită în abordări diferite prevede cât mai multe cadre de referință, referitoare atât la situația României în cadrul economic și geopolitic, cât și la relațiile sale cu Europa și cu alte națiuni conectate la aceasta, puncte de vedere utile pentru a înțelege pe deplin într-un mod clar și exhaustiv situația românească din trecut, prezent și viitor.

Alessandro DENTI, profesor la Universitatea Roma 3, Universitatea din Genova, IULM Milano, SSML San Domenico:

Cartea debutează cu **multiple teme de discuție convergente**, pe diverse subiecte diferite, care însă, apărând și reapărând intermitent pe parcursul volumului, constituie arhitectura solidă, chiar dacă neregulată, a unui adevărat eseu coerent și unitar, în care sunt rezumate toate aceste reflecții ocazionale și diverse. De aici rezultă, de fapt, **gândirea liniară și coerentă a profesorului Coșea**, pe care o completează rigoarea analistului economic profesionist și sensibilitatea observatorului istoric și social.

Prin intermediul acestor pagini economia românească, cea europeană și chiar, în tumultul involburat al globalizării, cea internațională, sunt prezentate aproape sub forma unei **povestiri**, dar o povestire care, oprindu-se asupra opțiunilor – din punctul de vedere al profesorului Coșea adesea greșite – guvernelor sau diferitelor instituții poate deveni și un **raționament critic intens**, argumentat cu fapte, cifre, tendințe.

De aceea cartea este fără îndoială un instrument util pentru spațiul strategic european, un demers menit să ne ofere un „**raționament explicit**” ce are capacitatea de a dezvălui cititorului situația reală a economiei și societății românești. Evoluțiile sale recente sunt prezentate în dubla relație fatală care leagă această țară balcanică pe de o parte de granița atât de mult așteptatei Comunități europene, și pe de altă parte de angrenajul adesea necontrolabil al globalizării internaționale, care de multe ori nu are nici reguli și nici măsuri adecvate de contrabalansare, plasând sub lupă perioada 2016-2017, în care profesorul a notat aceste intervenții critice.

Analiza profesorului Coșea îmbracă în multe dintre articolele sale din volumul de față valoarea unei „**verificări**”, îndreptată în mod expres către anumite **Programe** („Programul de țară”) sau **Planuri** specifice adoptate de Statul român: din această verificare reiese o neconcordanță fundamentală, aceea a dorinței de a reinvia economia populației românești fără a-i restabili forța productivă de bază. În acest sens, măsura socială ușor de luat, de exemplu, a creșterii salariilor publice – ca relansare strategică a consumului și, prin urmare, a economiei naționale – adoptată la un moment dat de Guvernul României s-a dovedit **a nu fi o soluție**, ci mai degrabă **un nou tip de problemă**. Guvernul României din ultimii ani observate de profesorul Coșea le-a lipsit în paralel, aplicarea unei **campanii de investiții** decisive, menită să reconstruiască forța de producție națională în sens financiar și industrial.

Imaginea de ansamblu a opțiunilor guvernelor din România relevă, pentru profesorul Coșea, o incompetență aproape generală din punct de vedere „științific” a acestora. Demonstrează în mod clar și experiența emblematică a „Guvernului tehnocrat”, și aceasta lipsită în acțiunea sa de relansare economică, în ciuda aparentelor premize tehnice/„tehnocrate”, de o activitate fundamentală de cercetare a situației de fapt.

Rezultă destul de evident imaginea incomodă, dealtfel, a unei reale **decadențe recente** a României, decimată de propria **clasă politică și administrativă**, descrisă de domnul Profesor fără compromisuri ca fiind oportunistă, și, uneori, declarată în mod direct coruptă și incapabilă. În consecință profesorul Coșea relevă, pe lângă dificultatea de a adopta din punct de vedere tehnic modalități de interpretare și de structurare a bugetului mai moderne, în politicile și în instituțiile românești și o problemă mai intimă, fundamentală, ce poate fi definită în termeni de **credibilitate morală**. O problemă centrală este în prezent aceea de a **recupera la cetățeanul român încrederea în politică și în instituții**, redusă dacă nu pierdută definitiv după 1990. România pare să traverseze din acest punct de vedere o situație

incertă în ceea ce privește **relația cu propriii cetățeni**, blocată într-un fel de opoziție nu foarte confortabilă, la nivelul societății, între **individ și Stat**, și care la nivelul politic-partidic pare să fi fost rezolvată printr-o dialectică paradoxală situată între „interesul național” și „dezinteresul național”. Prin-o imagine sugestivă, Coșea își dorește ca la nivelul societății românești, în mintea și inimile cetățenilor săi să revină acea „**stea a loialității**”, forma pură a unui „contract social” intern și extern în măsură să recupereze o relație dezirabilă între administrația publică și cetățeni.

Pe de altă parte, din volum nu lipsesc diferite analize care nu se referă la societatea românească, ci la situația **economiei mondiale actuale**. Printr-o examinare concentrată pe problemele de istorie și teorie economică, în diverse articole ale sale Coșea tratează marea temă a transformărilor pozitive, dar și adeseori negative produse de așa numita **globalizare neoliberalistă**, cu o privire atentă îndreptată și către poziția în sine a **științei economice**, atât de citată și de trasă la răspundere prin prisma crizei din 2008. În opinia profesorului român, apare ca emblematică **slaba incisivitate a atât de vastei producții „științifico-economice”**, în fața provocărilor pe care criza însăși le-a impus; dar, opinează Coșea, pare să existe o problemă fundamentală chiar în cadrul acestei presupuse științe economice, deoarece aceasta privește pe de o parte rolul și funcția sa dominantă pe care aceasta le-a dobândit în timpul crizei, adică aceea de „**avocat al liberalismului**” pe care în special în partea americană și occidentală s-a manifestat adesea, iar pe de altă parte o derivare a acesteia într-o anumită „**matematicizare**” a propriilor paradigme de interpretare și a indicatorilor sociali, sfârșind adesea pe poziții schematice mai mult sau mai puțin dogmatice.

Revelator în acest sens este un fenomen deja uitat pe care acest atent observator îl readuce în memorie, adică o formă de protest răspândită în cadrul școlii franceze, cu peste un deceniu în urmă, care se referea tocmai la **studierea și predarea economiei**. Reflectând și asupra acestei necesități, Coșea emite în cele din urmă o opinie crucială asupra subiectului, ajungând la concluzia că granițele înguste trasate în jurul fenomenului economic și al așa-numitului concept de homo-economicus trebuie deschise o dată pentru totdeauna, reintegrând economia în rândul celor mai vaste **științe ale comportamentelor**, într-un spațiu interdisciplinar din ce în ce mai decis către sociologie, antropologie, psihologie și „**geoeconomie**”.

Azi, de fapt, pare să fie predominantă o caracteristică, sintetizată de Coșea prin formula „**piața a devenit un regim politic – iar creșterea economică a devenit un obiectiv politic în sine**”. De aici rezultă un dezechilibru cronic în ultimele decenii între cultura politică și economie în multe țări și diverse rezultate dureroase, precum sărăcirea clasei de mijloc, răspândită acum în multe națiuni.

Și pentru profesorul Coșea transpare necesitatea unei reforme și a unei regândiri a Europei în general, devenită astfel **birocratică și distantă**, dar mai ales a unui nou suflu, precum și a unui nou **contract internațional**, pe care națiunea română trebuie să-l preia pentru a-și transforma „**economia pasivă**” într-o „**economie activă**”, revigorată, capabilă să depindă mai puțin de Europa, dar în același timp și să-și dezvolte relațiile actuale cu aceasta, într-un sens reinnoit și profund, creativ și responsabil din punct de vedere social, precum și politicile sale și propriile instituții.

Această contribuție apreciabilă a unui profesor român conectat complet la timpul său se poate oferi ca o lectură plăcută și iluminatoare, presărată și cu amintiri biografice personale care, împreună cu date și analize, devin o aventură utilă a cunoașterii unei țări și a ținuturilor din Estul atât de apropiat, dar care, în multe privințe astăzi, au devenit foarte îndepărtate.

Conf.univ.dr. Cristian UȚĂ, Universitatea Spiru Haret:

Încep prin a spune că *România în zodia Coccoșului de Foc. Studii și eseuri economice* este o carte ce merită citită. Autorul, economistul și profesorul Mircea Coșea, fost ministru, de mai multe ori parlamentar și parlamentar european, este o prezență constantă în mass-media din spațiul România și în analize dintre cele mai pertinente privind în special dar nu exclusiv politica și realitatea economică.

Cartea pusă la dispoziția cititorilor italieni este o culegere de studii, articole și eseuri scrise pe parcursul anilor 2016 și 2017 și cuprinde gândurile autorului referitoare la evenimente petrecute în România și în lume în acea perioadă. Accentul este pus bineînțeles pe evoluțiile din societatea și economia românească dar sunt abordate și probleme relevante la nivel internațional cum ar fi Brexit-ul, criza alimentară, independența energetică sau noile puneri de modele de dezvoltare.

Una dintre ideile principale care se desprinde din lectura cărții este aceea că originea dificultăților economice din România se găsește în aplicarea unui mix greșit de politici economice. Un mix care a stimulat atât exportul conjunctural (caracterizat printr-o pondere excesivă a industriei mijloacelor de transport, realizat în special de producători străini, și orientat preponderent doar spre câteva țări din Uniunea Europeană) cât și consumul bazat într-o măsură prea mare pe importuri și a contribuit la accentuarea dezechilibrelor. Structura economică caracterizată prin ramuri și activități producătoare de valoare adăugată inferioară mediei europene (industrie de tip manufacturier fără input de cercetare, agricultură metodependentă, deficit de inovare și educație etc.) nu contribuie nici ea la atingerea unui ritm de creștere mai ridicat. Toate acestea s-au concretizat în paradoxul remarcat de profesorul Coșea că această creștere economică din anii 2013-2016 s-a desfășurat simultan cu un proces de cantonare a României în zona subdezvoltării față de standardele europene (la indicatori precum mortalitatea infantilă, absenteismul școlar, consumul cultural, numărul de medici și paturi de spital la mia de locuitori ș.a. ne situăm pe ultimele locuri în UE). Drept urmare, pericolul ratării obiectivului strategic de convergență reală cu UE a devenit tot mai evident.

Din păcate, situația descrisă nu s-a modificat simțitor în anii ce au trecut de la publicarea cărții. Asistăm chiar la o amplificare și accelerare a acestor probleme în condițiile crizei economice generate de actuala pandemie Covid-19. Astfel, analizele cuprinse în acest volum rămân de actualitate. Vreau să dau doar un singur exemplu. În articolul *Uniunea Europeană, România și legea salarizării unitare*, profesorul Coșea afirma cu privire la efectele legii salarizării unice: „Creșterea mare a salariilor din sectorul public va determina migrarea forței de muncă din sectorul privat-productiv spre cel public de servicii. Sectorul privat va avea grave probleme de adaptare, [...] ceea ce va conduce la restructurări și la reducerea capacității investiționale. Numărul de falimente va crește și va scădea proporțional ponderea colectărilor la buget, ceea ce va pune sub semnul întrebării posibilitatea acoperirii chiar a creșterilor de salarii din sectorul public.” La momentul în care pregăteam această prezentare, asistăm la proteste ale polițiștilor și profesorilor legate chiar de „înghețarea salariilor”.

Pentru cititorii italieni cartea este utilă întrucât prezintă o imagine aprofundată a evoluției societății și economiei românești, imagine ce nu se regăsește de obicei în mass-media din peninsula, în ghidurile de călătorie sau pe Wikipedia.

Conf.univ.dr. Dragoș HURU, Academia de Studii Economice din București, Facultatea de Economie Teoretică și Aplicată, Departamentul de Economie și Politici Economice:

Profesorul Mircea Coșea este unul dintre puținii profesori de economie care se exprimă constant în spațiul public despre problemele contemporane momentului. Profesorul reușește să impună una dintre puținele opinii cu expertiză în spațiul public al discuțiilor despre probleme de actualitate ale sistemului românesc de economie. Profesorul Mircea Coșea trebuie înțeles în acest context în afara convingerilor sale doctrinare și opiniile sale nu ar trebui ambiguitate prin confundarea lor cu disputele politicianiste. Este nevoie în oricare sistem de economie națională de opiniile specialiștilor cu expertiză dovedibilă, prezenta carte este o culegere ce dovedește una dintre puținele prezențe constante ale unor astfel de opinii. Ambiția de a se poziționa oarecum în opoziție cu întâmplarea de opinie și cu datul cu părerea habarnistă continuă pentru Mircea Coșea și prin prezenta culegere de studii și eseuri ce acoperă perioade din anii 2016-2017, autorul nefiind la prima realizare de acest gen.

Ca în fiecare lucrare care devine deja o serie de culegeri de articole ce apar pe parcursul unor perioade care variază, autorul se arată preocupat de analiza unor diferite stări economice de moment în relație cu stări de echilibru sau de eficiență economică determinate de către o atență și competentă analiză. Deși redactate într-un stil accesibil publicului larg, specifice unor articole destinate publicării în jurnale pentru oricare public, textele lucrărilor din această serie nu se depărtează de identificarea și scoaterea în evidență a unor subiecte consistente pentru discutarea posibilităților, înfăptuirilor și dezideratelor de dezvoltare economică în România. Mai mult, autorul nu se dezmințe și arată pe tot parcursul lucrărilor sale de poziție formația și credința sa de profesor de economie. Experiența de mulți ani, a deținerii și exercitării unor catedre de cursuri de economie îl arată pe profesorul Mircea Coșea ca un neobosit dascăl ce predă prin această carte cititorului preocupat un model explicativ, așa cum dănsul îl proiectează, coerent și just științific. Textele prezentei lucrări par a fi alte luări de poziție în spațiul public, dar ele de fapt reprezintă adevărate studii de caz marcate de perspectiva doctrinară a autorului care se intenționează a fi potrivită unui sistem de multiplicare a statuturilor economice și sociale ale vieții în sistemul economiei românești.

Culegerea de articole, preocupare curentă, permanentă a Profesorului, strânse ad-hoc în cartea prezentă permite eventualului cititor să înțeleagă într-o cogniție proprie și să își formeze o perspectivă despre ceea ce urmează ca o lume economică și socială încă de acum, din pandemie. Suportul Profesorului prin această carte îi divulgă preocuparea permanentă pentru meseria de bază, aceea de profesor de economie, unul dintre puținii cărora trăirile onirice vocale despre economie îi lasă să se facă auziți. De aceea, autorul Mircea COȘEA este numit aici mai mereu-Profesorul.

Prezența unei asemenea activități în spațiul ideilor vehiculate public în România are darul de a ordona harababura de poziții motivate doar politicianist printr-o poziționare ordonată cultural, cu metodă științifică, ce devine poate și motivantă pentru toți aceia, unii dintre ei foști studenți ai Domnului Profesor, care ar trebui să se alature cu același tip de inițiativă. Inițiativele domnului Mircea Coșea devin astfel surse de potențial de dezbateri cu efecte pozitive pentru toți.

Sunt foarte mulțumită de predarea și de examenele în sistem online

• Impresii și așteptări ale studenților și masteranzilor de la Facultatea de Științe Economice București pentru sesiunea de iarnă 2021

Sesiunea de examene este un moment important în viața studentescă, care necesită timp de pregătire și studiu individual. În fiecare an, sesiunea de examene este așteptată cu emoții de către studenții și masteranzii Facultății de Științe Economice București, care se pregătesc în această perioadă pentru susținerea examenelor în sistem online. Prezentăm în cele ce urmează impresii și așteptări ale studenților și masteranzilor Facultății de Științe Economice București cu privire la sesiunea de iarnă 2021.

să putem face față la situații neprevăzute. Deși cursurile online mi-au părut o mare bătaie de cap, mi-am dat seama că din această provocare mi-am dezvoltat noi abilități.” – Marilena Iacob – program de master *Audit Financiar Contabil* (AFC), anul II.

„E bine să susținem examenele online, să audiem cursurile online, plus să participăm la discuțiile online și să susținem proiectele în sistem online.” – Georgeta Magdalena Chiabi – program de master *Audit Financiar Contabil* (AFC), anul I.

„Este mai bine să susținem examenele online. Și cursurile aș dori să fie în continuare online, pentru că nu pot ajunge mereu la facultate, din cauza serviciului.” – Angelica Stan Rotaru – program de master *Audit Financiar Contabil* (AFC), anul I.

„Referitor la sesiunea de examene, sistemul online a funcționat bine anul trecut și totul a decurs ok. Și pe viitor să fie la fel!” – Gina Camburu (Marin) – program de master *Contabilitatea agenților economici și a instituțiilor publice* (CAEIP), anul II.

Studenții de la programul de studii *Contabilitate și informatică de gestiune* au avut în luna ianuarie 2021 ultimele cursuri și au discutat cu profesorii tematica și subiectele pentru examenele planificate în sesiunea de iarnă 2021, iar impresiile lor sunt favorabile.

„Sunt de acord cu susținerea examenelor online și cu audierea cursurilor online, din cauza timpului puțin pe care îl avem la dispoziție, mai ales cei care avem familie și serviciu.” – Marina Goneață (Enache) – program de studii *Contabilitate și informatică de gestiune* (CIG), anul III.

„Este mult mai accesibilă conexiunea online. Majoritatea studenților lucrează și timpul este limitat.” – Andreea Matache – program de studii *Contabilitate și informatică de gestiune* (CIG), anul III.

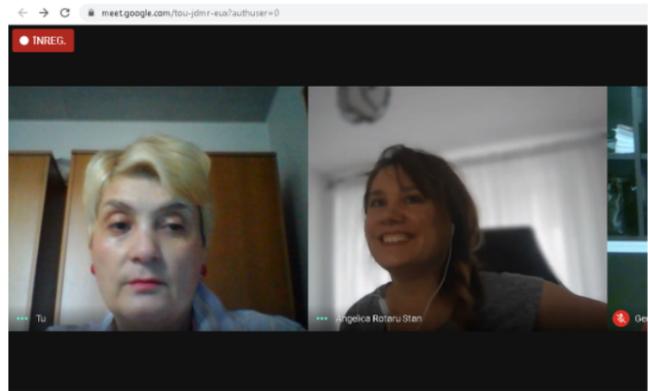
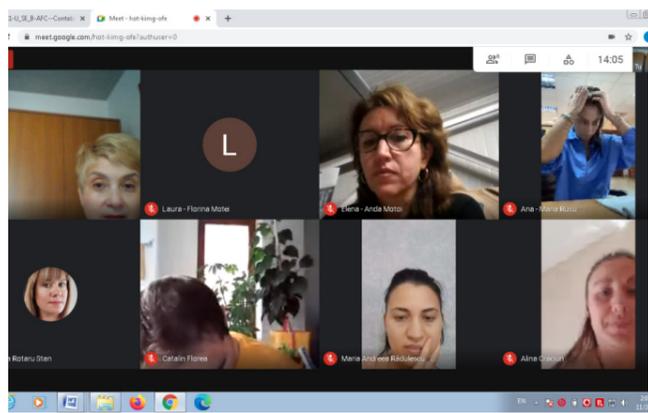
„Este mult mai accesibil online, mai ușor. Interacțiunea cu profesorii este mai bună în sistem online. Sunt colegi foarte buni, însă majoritatea lucrează. Dacă, în continuare, cursurile vor rămâne online, cu siguranță vom merge mai departe.” – Alexandru Robert Damian – program de studii *Contabilitate și informatică de gestiune* (CIG), anul III.

„Sunt foarte mulțumită de predarea cursurilor și susținerea examenelor în sistem online. Oamenii au timp să intre la cursuri, fără a fi nevoiți să plece de la serviciu. Faptul că au fost susținute cursurile și seminarele online, pe mine m-a ajutat foarte mult. Vă mulțumim!” – Ileana-Loredana Mustăcioșu (Dragomir),

program de studii *Contabilitate și informatică de gestiune* (CIG), anul II.

La finalul semestrului, studenții și masteranzii mențin online contactul cu profesorii și secretariatul și se pregătesc în mod susținut pentru a promova cu rezultate foarte bune examenele din sesiunea de iarnă 2021.

Prof.univ.dr. Luminița IONESCU, director, Departamentul de Științe Economice București

„Eu mă pot considera a fi norocoasă, căci sunt la master și încă de la începutul acestui semestru știam că examenele mele vor consta în proiecte. Toți profesorii ne-au motivat permanent, au adaptat cursurile și orarul conform nevoilor noastre și au adaptat examenele la contextul actual. Am fost informați foarte clar de modul în care vom încerca proiectele pe platformă, iar termenele sunt bine gândite pentru ca, în ciuda lipsei unor dispozitive performante și a unei conexiuni stabile la internet,

Articol	Descriere	Valoare
2.1. Cursuri	2.037.944	lei
2.2. Costuri de servicii	386.490	lei
TOTAL	2.424.434	lei

Soluția pentru abaterile dezvăluite de învățământul online – o evaluare riguroasă a cadrelor didactice făcută de studenți

ANOSR semnalează faptul că în perioada desfășurării online a activității didactice, pe platformele de socializare a fost dezvăluită atitudinea nepotrivită a unor cadre didactice față de studenți pe care au, atât misiunea, cât și obligația să îi formeze. Federația solicită luarea măsurilor necesare în vederea prevenirii abuzurilor de acest tip, acordarea respectului cuvenit studenților și informează studenții cu privire la mecanismele de care dispun pentru semnalarea acestor abateri.

Îndeplinirea dezideratului de a forma studenții pentru societate și pentru piața muncii este imposibilă în lipsa unui parteneriat în procesul de învățare, asigurând un învățământ centrat pe student. Din nefericire, mai multe exemple existente și scoase la lumină odată cu trecerea la învățământul online demonstrează că încă regăsim cazuri în care ne aflăm extrem de departe de acest principiu prevăzut în Legea educației naționale.

Chiar făcând abstracție de dreptul la integritate psihică și dreptul la onoare, ca drepturi inerente personalității și recunoscute constituțional, sistemul de învățământ superior este reglementat de prevederi specifice care apără drepturile și interesele studenților. Remediile la abaterile semnalate nu necesită o modificare a legislației, ci utilizarea instrumentelor de sesizare puse la dispoziție studenților și garantarea respectării lor de universitate.

Conform art. 303 din Legea educației naționale, prevedere introdusă de ANOSR, evaluarea cadrelor didactice de către studenți este obligatorie, iar rezultatul evaluării este public. Cu toate acestea, lipsa măsurilor luate de universități în baza evaluărilor determină neîncrederea studenților în relevanța acestui instrument, deși astfel abaterile dezvăluite în spațiul public puteau fi rezolvate.

Prin urmare, ANOSR solicită universităților:

- să publice rezultatele evaluării cadrelor didactice pe site-ul propriu, evidențind clar aspectele pozitive și abaterile sesizate;
- să informeze studenții despre măsurile efective luate în baza evaluării lor, demonstrând că evaluarea studenților este analizată temeinic și are o finalitate;

De asemenea, studenții au dreptul de a sesiza Comisia de etică (din care face parte minimum un student reprezentant) pentru a semnala abaterile vădite de la Codul de etică și deontologie profesională universitară, prin atitudinile nepotrivite față de aceștia. Universitatea are obligația de a publica anual un raport privind sesizările depuse și modul de soluționare a acestora. Nu în ultimul rând, studenții pot depune o sesizare în baza art. 317 din Legea educației naționale la registratura universității pentru semnalarea unei abateri disciplinare. Deși nu ar trebui să mai discutăm de situații de acest tip în mediul universitar, ele se dovedesc a fi prezente, încălcând drepturile studenților și demotivându-i în parcursul lor academic.

În final, ANOSR susține și sprijină demersurile studenților de a sesiza abaterile din universități, în vederea asigurării unui sistem de învățământ de calitate, bazat pe acordarea unui respect reciproc între studenți și cadre didactice.

„Nu avem cum să spunem că aceste episoade triste sunt străine de învățământul superior românesc și au apărut brusc odată cu învățământul online. Mutarea activității didactice în online doar a scos la iveală în ultimele luni diferite atitudini incalificabile ale unor cadre didactice. Deși sporadice și fără dorința de a generaliza, ele sunt grave și pun sub semnul întrebării capacitatea mecanismelor universității de a depista, remedia sau, la nevoie, sancționa aceste abateri. Dacă procedura de evaluare a cadrelor didactice s-ar respecta întocmai literiei și spiritului legii, cu siguranță nu am mai fi martorii acestor evenimente” a declarat Horia-Șerban ONIȚA, președintele ANOSR.

Pentru detalii și informații suplimentare, vă stăm la dispoziție:

Cornelia-Florina FECHETE
Vicepreședinte Relații Publice ANOSR
0744 118 894 | florina@anosr.ro

Horia Șerban ONIȚA
Președinte ANOSR
0748 880 910 |horia@anosr.ro

***

Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR) este federația națională studentescă, non-guvernamentală și non-partizană care, de peste 21 de ani, are ca scop principal reprezentarea intereselor comune ale studenților din România, apărarea și promovarea drepturilor și obligațiilor acestora, cât și stimularea participării lor la actul educațional și la viața socială, economică și culturală.

ANOSR reunește studenți din 19 centre universitare din întreaga țară, din 30 de universități, atingând un număr de 104 organizații membre, care luptă împreună pentru menținerea în funcțiune a mecanismului mișcării studentești. La nivel național, ANOSR este parte a Alianței pentru o Românie Curată și membră în Consiliul Tineretului din România. De asemenea, federația este reprezentantul legitim al studenților din România la nivel european, prin statutul de membru cu drepturi depline al Organizației Europene a Studenților (ESU – European Students' Union), singura structură europeană care reprezintă studenții.

facebook.com/anosr.ro
office@anosr.ro
www.anosr.ro

Calea Plevnei nr. 61,
camera 12-13, sector 1
București, 010223

VITRALII

VITRALII

Lungul drum al zilei către nicăieri

Dincolo de asemănarea fizică izbitoare cu Leon Troțki, un tânăr politician aflat pe valul trecător al succesului a început în ultima vreme să se și comporte ca atare. Inițial, promitea foarte mult: o arzătoare dorință de schimbare, atașamentul față de valorile contemporaneității, nerv și spontaneitate, proiecte interesante. Numai că „acum suntem la putere, da? Ciocu' mic!”.

Nu cred în revoluțiile de catifea. Această expresie a fost inventată la începutul ultimului deceniu al secolului trecut pentru a ascunde o schimbare domoală de sistem politic, orchestrată cu ingeniozitate de câteva mari puteri pentru a-și mări piața de desfacere a prea multelor produse care zăceau pe stoc. Orice revoluție este, până la urmă, un exercițiu social dureros. Revenind la tânărul nostru prieten, lucrurile se întâmplă așa cum nu speram: a aruncat cât acolo catifeaua și a scos iataganul. Unii s-au grăbit să îl acuze de neomarxism, dar e ceva mai mult de atât. A început cu o declarație care a bulversat opinia publică, urmată de cunoscuta scuză că aceasta a fost scoasă din context: credința este un act de ignoranță și, în cele din urmă, de prostie, zice domnia sa. Cum să crezi în povestea unui prunc născut de o virgină, care mai apoi a înviat? Basme, continuă promițătorul politician, uitând că nu asta era esența istorioarei cu pricina, ci sacrificiul unui om cu har întru mântuirea semenilor săi.

Și lucrurile nu s-au oprit aici. Recent, același promițător politician se arăta revoltat că un grup de artiști „își permit” să rădă de o persoană, aflată la cel mai înalt vârf al puterii. Cum să iei în târbacă o persoană așa importantă? Acești comediați vulgari trebuie sancționați drastic, conducerea televiziunii publice, care i-a promovat, trebuie dată afară, sancționată, anatimizată. Un coleg de doctrină (care o fi aceea) al tânărului în cauză merge și mai departe: de acum înainte, va trebui să fim atenți la mimica actorilor: dacă este disprețuitoare, trebuie luate măsuri. Să li se interzică să joace, să fie marginalizați, aruncați în stradă. Cum să faci haz de persoane așa importante din politica mare? Domnii aceștia uită că la vârful puterii ajungi prin votul cetățenilor. Ei, așa cum sunt, unii mai citiți, alții mai slăbuți la română, filosofie sau matematică, te trimit acolo, sus.

Dacă nimeni nu va deschide gura să condamne aceste atitudini originare în vremuri pe care le credeam apuse, aceste personaje vor stinge lumina în România. Definitiv. Lungul drum al zilei se va sfârși într-un lamentabil nicăieri. O țară cenușie și tristă, în care răsul și bășcălia, care ne-au ținut moralul ridicat în vremuri grele, vor fi înăbușite, stinse, reprimare.

Dragoș CIOCĂZAN

Sabia de ceremonie a lui Alexandru Ioan Cuza

• Sabia a fost primită de la prințul sârb Milos Obrenovici

Un exponat special se află la Muzeul de la Cotroceni, având legătură cu Unirea Principatelor Române, o sabie de ceremonie primită de domnitorul român Alexandru Ioan Cuza de la prințul sârb Milos Obrenovici. Sabia expusă la Muzeul Național Cotroceni a fost recuperată, la inițiativa fostului premier Adrian Năstase, de la o casă de licitație din străinătate și achiziționată alături de încă o sabie.

Milos Obrenovici

Alexandru Ioan Cuza

Sabia este lucrată în atelierele vieneze, are monogramele celor doi conducători și ilustrează lupta comună împotriva otomanilor. Leul sârbesc și vulturul românesc se luptă cu șarpele otoman. Pe sabie se găsește și un text în latină: „Amicus certus in re incerta” / „Prieten sigur în vremuri nesigure” sau cum am zice noi: „Prietenul la nevoie se cunoaște”.

Acest semn de prietenie venea după ce Cuza a permis și ajutat la trecerea unui transport de arme venit din Rusia și destinat Serbiei. Transportul de arme nu era unul secret; toți vecinii noștri știau de el și-i ceruseră lui Cuza să-l sechestreze. Domnitorul nostru, care era și un bun diplomat și un bun prieten cu prințul sârb, cu siguranță și pentru a-i dovedi Mariei Obrenovici că este puternic și curajos, nu a ascultat de nimeni. Nici de englezi, nici de prusaci sau de turci. A trimis armata la Dunăre și a asigurat transportul în siguranță până la sârbi. Naiv să fii ca să nu înțelegi că Maria Obrenovici chiar a avut un rol major în luarea acestor decizii. Și, pentru exactitate, transportul acela de arme cuprindea vreo 80.000 de pistoale, puști, carabine... deci numai arme de foc, un transport de armament uriaș pentru acele vremuri în acest colț al lumii.

Sabia lui Cuza se găsește în salonul numit *Alexandru Ioan Cuza*, alături de alte lucruri care i-au aparținut acestuia. Și Alexandru Ioan Cuza a locuit la Cotroceni, evident, nu în ce vedem astăzi ca amenajări și clădiri.

Domnitorul, ca și în alte detalii care devin importante, este pictat alături de soție în biserica din Ruginoasa (jud. Iași) și are un bust și la Florești-Prahova, lângă o intersecție. Legătura cu Florești vine de la tabăra militară din anul 1859, unde s-au reunit soldații din cele două Principate: Țara Românească și Moldova, comanda fiind asigurată chiar de domnitor.

... O mică poveste care ne conduce către amintiri, către pomeniri. Unirea de la 24 ianuarie 1859 a fost un eveniment special pentru români și pentru România, iar personalitățile care au fost implicate merită a fi amintite și onorate!

Surse: historia.ro;
enciclopediaromaniei.ro

George V. GRIGORE

Invitații în lumea artelor plastice

Elisabeta RADU, între pictură, muzică, grădină și călătorii

Doamna Radu Elisabeta în albastru. Culoarea anului 2020, culoarea mărilor și oceanelor. Un șal și o bluză în actualitate sunt purtate de un creator sensibil, care ne invită acum în universul său cuceritor. Cu ce am rămas din anul 2020? Mă refer acum la lucrurile frumoase. Că dacă vrem urâte, ne uităm la televizor și ne îngrozim. Deci, printre evenimentele de suflet se înscrie și întâlnirea cu un artist ce lansează spre lume, din micul său atelier, picturi valoroase. Mai mult, tablourile sale sunt mărturii ale unui suflet ales.

Vă rog să vă prezentați, pentru început.

Mă numesc Elisabeta Radu. Trăiesc în București. Am terminat o facultate tehnică sunt căsătorită. Îmi place să pictez. Am reînceput să pictez după terminarea activității profesionale. După primele încercări am simțit nevoia să mă perfecționez, să învăț bazele picturii. Motiv pentru care am urmat diverse cursuri de pictură și Școala de arte. Când am simțit că valoarea picturilor mele mi-ar permite să îndrăznesc mai mult, am participat la câteva expoziții colective

Pentru ce ați ales pictura și nu muzica?

Iubesc muzica clasică și merg la concerte la Sala Radio, la Ateneu, la Festivalul *George Enescu*. Nu cred că poți să le desparți, merg împreună. Pictezi ascultând muzică, ascuți muzică și ai în minte mii de culori. Pictura mi s-a părut un mod de exprimare mai ușor de atins decât muzica.

Care vă sunt tehnicile preferate?

Pictez în acrilic mai mult. Am pictat și în ulei. Îmi place și acuarela, în care doresc să mă perfecționez.

Vă simțiți bine în tablouri de dimensiuni mai mici ori preferați suprafețele mari?

Am început să pictez în format mic, mi s-a părut mai ușor pentru începători. În paralel cu acumularea de cunoștințe am început să pictez și pe format mare. Pictez flori, natură moartă, peisaje. Am făcut și portrete, reproduceri după pictori români, fotografii de familie. Cred că reușite.

Ce ne puteți spune despre viața dumneavoastră dincolo de pictură?

Viața dincolo de pasiunea mea pentru pictură și muzică înseamnă casa, multă muncă în grădina cu flori și legume, plăcerea de a citi o carte bună, călătorii frumoase. Iubesc să merg la teatru, operă, muzee, expoziții.

Unde vă vedeți peste 10 ani?

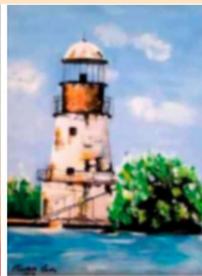
Peste 10 ani, să fim sănătoși! Îmi doresc să evoluez, să îmi găsesc un stil propriu în pictură, să mă bucur de reușite și să am satisfacția că picturile mele sunt privite cu plăcere și interes.

Un gând pentru cititori...

Să trecem cu bine peste perioada pe care o trăim, totul să revină la normal, să ne bucurăm împreună de viață!

Îi urăm doamnei Elisabeta Radu sănătate și muuultă inspirație!

Aristotel BUNESCU

<https://agentiadespresaculturalasisportiva.wordpress.com/>

În perioada 29-31 ianuarie, Teatrul *Ion Creangă* organizează cea de-a VII-a ediție *TIC PITIC – Zilele Small size*, un eveniment unic în România, care celebrează teatrul dedicat celor mai tineri spectatori: copiii de la 6 luni la 6 ani, promovând beneficiile contactului cu lumea teatrului de la cele mai fragede vârste.

După șase ediții derulate în sala de spectacol, #TICPITIC propune în 2021 un nou format, #online. Adaptat pentru a veni în sprijinul părinților pe durata suspendării activităților culturale din Capitală, programul urmărește să le ofere acestora resursele necesare pentru a aduce teatrul mai aproape de cei mici, chiar din confortul pernețelor de acasă. Astfel, timp de trei zile pagina de Facebook a Teatrului *Ion Creangă* se transformă într-o platformă de explorare și joacă teatrală, cu o serie de experiențe educative dedicate copiilor de vârstă mică (sub 3 ani) și de vârstă preșcolară (3-6 ani), dar și cu activități menite să provoace întreaga familie să creeze și să se joace împreună.

Amănunte pe:

www.teatrulioncreanga.ro sau [FB.com/TeatrulIonCreanga](https://www.facebook.com/TeatrulIonCreanga).

CETĂȚEAN EUROPEAN

Reprezentanța UE în România informează:

Politica de coeziune a UE: 222 de milioane EUR pentru apă potabilă mai bună în România

Comisia Europeană a aprobat o investiție majoră de peste 222 de milioane EUR din *Fondul de coeziune* pentru modernizarea și instalarea infrastructurilor de apă potabilă și de apă uzată în județul Ilfov din România. Investiția va conecta mai multe persoane la rețeaua de canalizare și va asigura o calitate mai bună și mai puține scurgeri de ape reziduale. Prin această investiție se va furniza apă potabilă care respectă standardele de calitate pentru aproximativ 234 000 de persoane.

Comisarul pentru coeziune și reforme, Elisa Ferreira, a declarat: „Această investiție demonstrează angajamentul UE pentru creșterea standardelor de trai ale europenilor. Deși prioritatea noastră este combaterea efectelor pandemiei, suntem angajați în îndeplinirea misiunii Fondului de Coeziune de reducere a disparităților dintre regiuni, astfel încât nimeni să nu fie lăsat în urmă.”

Ca urmare a acestui proiect, rata de conectare la sistemul de alimentare cu apă va crește de la 57,1 % la 99,6 % în 52 de comunități. În același timp, rețeaua de canalizare va fi extinsă cu 43,29 %, pentru a deservi 100 % din populația zonei. Proiectul ar trebui, de asemenea, să contribuie la reducerea pierderilor de apă, să protejeze biodiversitatea și să creeze 1 500 de locuri de muncă temporare în faza de implementare și 72 de locuri de muncă permanente în faza operațională.

Mai multe informații privind investițiile finanțate de UE în România sunt disponibile pe Platforma de date deschise: <https://cohesiondata.ec.europa.eu/countries/RO>

Noul Bauhaus european

A fost lansată faza de proiectare a inițiativei *noul Bauhaus european*, anunțată de președinta **von der Leyen** în discursul său din 2020 privind starea Uniunii. *Noul Bauhaus european* este un proiect economic, cultural și de mediu, menit să îmbine designul, sustenabilitatea, accesibilitatea, caracterul abordabil și investițiile pentru a contribui la realizarea *Pactului verde european*.

Valorile fundamentale ale *noului Bauhaus european* sunt, prin urmare, sustenabilitatea, estetica și incluziunea. Scopul fazei de proiectare este de a folosi un proces de co-creare pentru a defini conceptul prin explorarea ideilor, identificarea celor mai urgente nevoi și provocări și de a crea conexiuni între părțile interesate. Ca un element al fazei de proiectare, Comisia va lansa, în această primăvară, prima ediție a *premiului noului Bauhaus european*.

Această fază de proiectare va conduce la lansarea, în toamna acestui an, a unor cereri de propuneri vizând concretizarea ideilor *noului Bauhaus european* în cel puțin cinci locuri din statele membre ale UE, prin utilizarea fondurilor UE la nivel național și regional.

Președinta Comisiei Europene, **Ursula von der Leyen**, a declarat: „*Noul Bauhaus european este un proiect dătător de speranță pentru explorarea modului în care putem să trăim mai bine împreună după pandemie. Este vorba despre a combina sustenabilitatea cu stilul, pentru a aduce Pactul verde european mai aproape de mintea și de casele oamenilor. Avem nevoie de toate mințile creative: fie că e vorba de proiectanți, artiști, oameni de știință, arhitecți sau cetățeni, pentru ca noul Bauhaus european să fie un succes.*”

Mariya Gabriel, comisarul pentru inovare, cercetare, cultură, educație și tineret, a declarat: „*Odată cu noul Bauhaus european, ambiția noastră este de a dezvolta un cadru inovator pentru a sprijini, a facilita și a accelera transformarea ecologică prin îmbinarea sustenabilității cu estetica. Constituind o punte între lumea artei și culturii, pe de o parte, și lumea științei și tehnologiei, pe de cealaltă parte, vom garanta implicarea societății în ansamblul ei: artiștii noștri, studenții noștri, arhitecții noștri, inginerii noștri, mediul nostru academic, inovatorii noștri. Această va declanșa o schimbare sistemică.*”

În sprijinul romilor din UE

Comisia Europeană a adoptat un nou plan pe 10 ani care cuprinde o propunere de recomandare a Consiliului, pentru a veni în sprijinul romilor din UE. Există **șapte domenii principale** de interes: **egalitatea, incluziunea, participarea, educația, ocuparea forței de muncă, sănătatea și locuințele**.

Pentru fiecare domeniu, Comisia a prezentat noi obiective și a făcut noi recomandări statelor membre cu privire la modul de realizare a acestora. Aceste obiective și recomandări vor servi drept instrumente importante de monitorizare a progreselor și de asigurare a faptului că UE continuă să înregistreze progrese în ceea ce privește furnizarea sprijinului vital de care atât de mulți dintre romii care trăiesc în UE au încă nevoie.

Deși scopul urmărit este egalitatea deplină, Comisia a propus obiective minime pentru 2030, pe baza progreselor înregistrate în cadrul anterior. Printre acestea se numără:

- reducerea la jumătate a numărului de romi care sunt victime ale discriminării;
- dublarea numărului de romi care depun o plângere atunci când sunt discriminați;
- reducerea cel puțin la jumătate a diferenței de venituri între romii și restul populației;
- reducerea cel puțin la jumătate a decalajului în ceea ce privește participarea copiilor la educația preșcolară;
- reducerea numărului de copii romi care frecventează școli primare segregate în cel puțin jumătate din statele membre cu o populație romă importantă;

Comisarul pentru coeziune și reforme, **Elisa Ferreira**, a declarat: „*Noul Bauhaus european se referă la modul în care trăim împreună, la valorile noastre, la spațiile noastre comune de muncă și de recreere, la experiențele noastre colective și private. El este un proiect pentru toate regiunile și teritoriile din Europa. La promovarea soluțiilor accesibile, acesta ar trebui să contribuie la coeziunea socială și la soluționarea problemelor legate de locuințe. Dacă dorim să aducem o schimbare reală în jurul nostru – pentru o viață mai frumoasă și mai sustenabilă, trebuie să ne gândim la modul în care noul Bauhaus european poate face legătura între generarea de idei noi și punerea lor în aplicare în locuri fizice. Prin urmare, analizăm la nivelul întregii Comisii modul în care ar putea fi mobilizate instrumentele noastre pentru a lansa un prim set de acțiuni concrete ale noului Bauhaus european.*”

Context

Noul Bauhaus european este o inițiativă creativă, care face să dispară granițele dintre știință și tehnologie, artă, cultură și incluziune socială, pentru ca designul să poată să găsească soluții la problemele de zi cu zi.

Pe site-ul web dedicat, artiștii, proiectanții, inginerii, oamenii de știință, antreprenorii, arhitecții, studenții și toate persoanele interesate pot împărtăși exemple de realizări inspiratoare pentru *noul Bauhaus european*, ideile lor cu privire la modul în care ar trebui să arate și modul în care ar trebui să evolueze acesta, precum și preocupările lor și provocările cu care se confruntă.

Acesta constituie începutul unui proces inovator de co-proiectare. Organizațiile care doresc să depună mai multe eforturi ca să se implice în acest proces pot deveni „Partenerii noului Bauhaus european” răspunzând apelului lansat pe site.

În lunile următoare, Comisia va premia exemplele existente care reprezintă integrarea valorilor cheie ale inițiativei și care pot inspira discuțiile despre locurile în care trăim și despre transformarea acestora.

În următoarea etapă a inițiativei – faza de „punere în aplicare”, vor fi instituite cinci proiecte-pilot pentru a co-proiecta cu stil soluții noi, sustenabile și favorabile incluziunii.

Obiectivul celei de-a treia faze – „de diseminare” este de a răspândi ideile și conceptele care definesc *noul Bauhaus european* prin intermediul unor noi proiecte, al creării de rețele și al schimbului de cunoștințe, atât în Europa, cât și în afara acesteia.

• reducerea cu cel puțin jumătate a diferențelor de ocupare a forței de muncă și a diferențelor de gen în ocuparea forței de muncă;

• reducerea cel puțin la jumătate a decalajului în ceea ce privește speranța de viață;

• reducerea cu cel puțin o treime a decalajului în ceea ce privește condițiile precare de locuit;

• asigurarea faptului că cel puțin 95 % din romii au acces la apă de la robinet.

Pentru a atinge aceste obiective, este esențial ca statele membre să pună în aplicare politici adecvate. Comisia le oferă statelor membre orientări și a stabilit o listă de măsuri pe care statele membre trebuie să le ia pentru a accelera progresul către egalitatea, incluziunea și participarea romilor. Orientările și măsurile variază de la dezvoltarea unor sisteme de sprijin pentru romii care sunt victime ale discriminării la campanii de sensibilizare în școli, sprijinirea educației financiare, promovarea angajării romilor în instituțiile publice și îmbunătățirea accesului la controale medicale de calitate, depistare și planificarea familială pentru femeile rom.

Comisia invită fiecare stat membru să prezinte o strategie națională până în septembrie 2021 și să raporteze cu privire la punerea ei în aplicare o dată la doi ani. Comisia va monitoriza progresele înregistrate în vederea atingerii obiectivelor pentru 2030, pe baza informațiilor rezultate în urma anchetelor desfășurate de Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene și a contribuțiilor din partea societății civile. Se va face, de asemenea, o evaluare intermediară aprofundată a tuturor componentelor noului plan pe 10 ani.

Stimularea sectorului energiei din surse regenerabile offshore pentru o Europă neutră din punct de vedere climatic

Pentru a contribui la atingerea, până în 2050, a obiectivului neutralității climatice vizat de UE, Comisia Europeană a prezentat *Strategia UE privind energia din surse regenerabile offshore*. Strategia propune sporirea capacității eoliene offshore a Europei de la nivelul actual de 12 GW la un nivel de cel puțin 60 GW până în 2030 și de 300 GW până în 2050. Comisia își propune ca, până în 2050, să completeze această capacitate cu 40 GW provenind din energie oceanică, dar și cu energie produsă utilizând alte tehnologii emergente, de exemplu turbine eoliene și panouri solare flotante.

Această creștere ambițioasă se va baza pe vastul potențial din toate bazinele maritime ale Europei și pe poziția de lider mondial a întreprinderilor din UE în acest sector. Creșterea va crea noi oportunități pentru industrie, va genera locuri de muncă verzi pe întregul continent și va consolida poziția de lider mondial a UE în domeniul tehnologiilor energetice offshore. De asemenea, va asigura protecția mediului, a biodiversității și a pescăriilor din UE.

Pentru a promova extinderea capacității energetice offshore, Comisia va încuraja cooperarea transfrontalieră între statele membre în ceea ce privește planificarea și implementarea proiectelor pe termen lung. Acest lucru va necesita integrarea obiectivelor în materie de dezvoltare a producției de energie din surse regenerabile offshore în planurile naționale de amenajare a spațiului maritim pe care statele de coastă trebuie să le prezinte Comisiei până în martie 2021. De asemenea, Comisia va propune un cadru în temeiul Regulamentului TEN-E revizuit pentru planificarea pe termen lung a rețelei offshore, implicând autoritățile de reglementare și statele membre din fiecare bazin maritim.

Pentru atingerea obiectivelor propuse, Comisia estimează că vor fi necesare investiții de aproape 800 de miliarde de euro de acum până în 2050. Pentru a contribui la generarea și mobilizarea acestor investiții, Comisia:

- va asigura claritatea cadrului juridic de sprijin. În acest scop, astăzi Comisia a clarificat, de asemenea, normele pieței energiei electrice într-un document de lucru însoțitor al serviciilor Comisiei și va evalua dacă sunt necesare norme mai specifice, orientate pe domenii. Comisia se va asigura că revizuirile orientărilor privind ajutoarele de stat pentru energie și protecția mediului și ale Directivei privind energia din surse regenerabile vor facilita implementarea eficientă din punctul de vedere al costurilor a tehnologiilor de producție a energiei din surse regenerabile offshore;
- va contribui la mobilizarea tuturor fondurilor relevante pentru a sprijini dezvoltarea sectorului. Comisia încurajează statele membre să utilizeze Mecanismul de redresare și reziliență și să colaboreze cu Banca Europeană de Investiții și cu altele instituții financiare pentru a sprijini investițiile în energie offshore prin intermediul *InvestEU*. Fondurile *Orizont Europa* vor fi mobilizate pentru a sprijini cercetarea și dezvoltarea, în special în cazul tehnologiilor mai puțin mature;
- va asigura un lanț de aprovizionare consolidat. Strategia subliniază necesitatea de a se îmbunătăți capacitatea de producție și infrastructura portuară și de a se spori disponibilitatea forței de muncă calificate corespunzător pentru a susține rate mai ridicate de instalare. Comisia intenționează să creeze o platformă specifică privind sursele regenerabile de energie offshore în cadrul Forumului industrial pentru energie curată, cu scopul de a reuni toți actorii implicați și de a aborda problematica dezvoltării lanțului de aprovizionare.

Piața energiei din surse regenerabile offshore este o piață mondială în creștere rapidă, în special în Asia și în Statele Unite, care oferă oportunități pentru industria UE în întreaga lume. Prin intermediul diplomației sale în ceea ce privește *Pactul verde*, al politicii comerciale și al dialogurilor UE pe tema energiei cu țările partenere, Comisia va sprijini adoptarea la nivel mondial a acestor tehnologii.

Pentru a analiza și monitoriza impactul economic, social și de mediu al energiei din surse regenerabile offshore asupra mediului marin și a activităților economice care depind de el, Comisia va consulta periodic experți din cadrul autorităților publice, din rândul părților interesate și din cadrul comunității științifice. Comisia a adoptat, de asemenea, un nou document de orientare privind dezvoltarea energiei eoliene și legislația UE privind natura.

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: INFOLex (POCA/491/126354)

În **Danemarca**, îngrijirea și educația timpurie a copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 6 ani este opțională, dar majoritatea copiilor danezi participă la acestea. Instituțiile publice în domeniu cuprind centre de îngrijire a copiilor de la vârsta de 16 săptămâni până la vârsta de 3 ani, precum și grădinițe pentru copii cu vârste între 3 și 6 ani.

„Folkeskole” reprezintă sistemul gratuit de învățământ public, precum și școlile municipale individuale, adică locurile unde are loc predarea. La nivel național, școala daneză este reglementată de Legea „Folkeskole” (The Folkeskole (Consolidation) Act (<http://www.unesco.org/education/edurights/media/docs/db4e18f1f260d4ef8ea9ca6e1d4e08d4532fc083.pdf>), care oferă cadrul general pentru activitățile școlilor. Folkeskole este o școală cuprinzătoare care acoperă atât învățământul primar, cât și învățământul secundar inferior (clasele 0 până la 9/10). Durata învățământului obligatoriu primar și secundar inferior este de 10 ani. Instituțiile de învățământ primar și secundar inferior cuprind: școli de bază (Folkeskoler), școli elementare private și școli în prelungire/pregătire alternativă pentru elevii cu vârste cuprinse între 14 și 16 ani.

Învățământul secundar superior este teoretic opțional și principalele căi cuprind:

- cele patru programe teoretice de învățământ secundar superior cu durata de 2 sau 3 ani, pentru elevii care au finalizat învățământul secundar inferior, ceea ce înseamnă că un elev poate începe cu un program general de educație secundară atunci când are 16-17 ani și termină programul atunci când are vârsta de 19 sau 20 de ani.

- programele de educație vocațională și formare profesională de 2-5 ani pentru elevii care au terminat învățământul secundar inferior, ceea ce înseamnă că un elev poate începe un astfel de program atunci când are 16 sau 17 ani. Cu toate acestea, adesea aceștia au o vârstă mai mare la începutul programului de educație și formare profesională.

Programele cu orientare teoretică sunt oferite de instituțiile de învățământ secundar superior, în timp ce programele vocaționale sunt oferite de colegii vocaționale (https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-education-system-and-its-structure-22_en).

În **Estonia**, structura sistemului educațional oferă oportunități pentru fiecare să treacă de la un nivel de învățământ la altul. Nivelurile de educație cuprind educația preșcolară (nivelul 0), educația de bază (nivelurile 1 și 2), învățământul secundar superior (nivelul 3) și învățământul superior (nivelurile 6, 7 și 8). Copiii cu vârsta de până la 7 ani pot participa la instituțiile preșcolare pentru îngrijirea copiilor.

În **Finlanda**, noua Lege privind educația și îngrijirea timpurie, intrată în vigoare în 2018 (<https://minedu.fi/en/legislation-ecec>) are dispoziții privind dreptul copilului la educarea și îngrijirea copiilor de vârstă mică. Legea prevede că participarea la educația și îngrijirea copiilor de vârstă mică este un drept universal pentru toți copiii, adică cei cu vârste între 0 și 6 ani. Aceasta este în principal organizată cu taxe moderate în instituții de zi și în așa-numita îngrijire de zi a familiei.

Învățământul preșcolar început cu un an înainte de educația de bază la vârsta de 6 ani are statut obligatoriu de învățământ preșcolar. Autoritățile locale trebuie să asigure o educație preprimară de minimum 700 de ore pe an. În general, acest lucru este organizat astfel încât copiii să aibă o jumătate de zi de activități de învățământ preșcolar, iar restul zilei să fie educare și îngrijire timpurie. Învățământul preșcolar este complet gratuit pentru familii.

Legea nr.628/1998 privind învățământul de bază și Decretul privind învățământul de bază au intrat în vigoare în 1999. Legea se referă la învățământul obligatoriu: învățământul preșcolar și educația de bază. Actul se referă la obiectivele, conținutul, evaluarea și nivelurile educației, precum și drepturile și responsabilitățile elevilor. În comparație cu legislația anterioară, legea a sporit puterea de decizie independentă a autorităților locale și a școlilor.

Școala obligatorie începe la vârsta de 7 ani și durează 9 ani. Aceasta este asigurată într-un singur sistem de structuri numit educație de bază. Cuprinde clasele 1-9. Educația este gratuită pentru elevi, precum și materialele didactice, mesele zilnice la școală, serviciile de sănătate, sociale și de transport de la domiciliu la școală, în cazul în care drumul este lung sau periculos.

Tinerii care au parcurs programa de învățământ de bază pot beneficia de o educație suplimentară care durează un an școlar suplimentar – clasa a zecea. Această educație

Organizarea sistemului de învățământ în unele state ale Uniunii Europene (II)

suplimentară este deschisă tinerilor care au obținut certificatul de absolvire a învățământului de bază în același an sau în anul precedent. Organizarea acestui an suplimentar este la latitudinea celor responsabili de educație.

Nu există nici o repartizare națională a orelor de curs sau a programelor pentru clasa a 10-a. Instrucțiunea este planificată individual. Curriculum-ul poate include:

- discipline principale comune tuturor elevilor, ca parte a programelor de învățământ de bază;
- discipline alese în cadrul educației de bază;
- studii de orientare profesională;
- perioade de experiență de lucru.

Un procent foarte mic din cei care termină învățământul de bază participă la anul suplimentar, în ultimii ani, doar circa 2% dintre absolvenții școlii au optat pentru această alternativă (https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/finland/special-education-needs-provision-within-mainstream-education_en).

Învățământul secundar superior este asigurat de instituțiile de învățământ secundar superior și de cel vocațional. În general, vârsta de participare la studiile secundare superioare este de la 16 la 19 ani. Mai ales în învățământul secundar superior profesional, mulți elevi sunt mai în vârstă.

În ceea ce privește **Franța**, articolul L311-1 al Codului educației (Code de l'éducation (<https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006071191>)) stabilește că învățământul este organizat în cicluri pentru care obiectivele și programele naționale de formare sunt definite cu criterii periodice și progresive de evaluare, iar numărul de cicluri și durata lor sunt stabilite prin decret. Organizarea educației preuniversitare se prezintă astfel:

Învățământul preșcolar, efectuat în *grădinițe*, cu durata de 3 ani (elevi de la 2-3 ani la 6 ani), este opțional, dar la care au participat aproape toți copiii de la vârsta de 3 ani. Prin urmare, este parte integrantă a sistemului educațional și, împreună cu școlile elementare, acoperă educația „primară”, în Franța neexistând denumirea „preșcolar”.

Învățământul elementar, obligatoriu, predat în *școlile elementare*, cu o durată de 5 ani (elevi între 6 și 11 ani). La sfârșitul școlii elementare, copiii merg automat la următorul nivel de învățământ fără a trece prin proceduri de selecție (examene) sau orientare.

Învățământul secundar inferior efectuat în *colegii* timp de 4 ani (elevi între 11 și 15 ani). Formarea în colegii este obligatorie și comună tuturor elevilor. La sfârșitul cursului, aceștia susțin un examen național pentru obținerea diplomei naționale de brevet, care totuși nu condiționează accesul la ciclul studiilor secundare superioare. Orientarea elevului are loc la sfârșitul școlii (la vârsta de 15 ani, adică cu un an înainte de sfârșitul învățământului obligatoriu): școala dirijează fiecare elev într-una dintre cele trei căi oferite în învățământul secundar superior (general, tehnologic sau profesional) pe baza rezultatelor școlare și a motivației elevului.

Învățământul secundar superior efectuat în *licee* (licee de învățământ general și tehnologic și licee profesionale) timp de 3 ani (elevi cu vârste între 15 și 18 ani), care oferă trei căi de pregătire: calea generală (care pregătește elevii în vederea unui învățământ superior de lungă durată), calea tehnologică (care îi pregătește în primul rând pentru învățământul superior de scurtă durată, de natură tehnologică) și calea profesională (care conduce în principal la viața activă, dar permite, de asemenea, continuarea studiilor în învățământul superior). O diplomă națională certifică sfârșitul învățământului secundar superior: bacalaureatul. Acest lucru condiționează accesul la învățământul superior. În liceul profesional, elevii pot pregăti, de asemenea, în doi ani, un certificat de aptitudini

profesionale; apoi fie se alătură vieții active, fie susțin bacalaureatul profesional într-un an.

În ceea ce privește organizarea sistemului educațional al Republicii Federale **Germania** (https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-education-system-and-its-structure-31_en), de regulă, în anul în care copiii au împlinit vârsta de 6 ani, ei sunt obligați să participe la școala primară. Toți elevii din Germania intră în *Grundschule*, care în aproape toate landurile acoperă clasele 1-4 (în Berlin și Brandenburg clasele 1-6).

În urma etapei școlii primare, învățământul secundar din fiecare land se caracterizează prin împărțirea în variate căi de învățământ cu certificatele de absolvire și calificările pentru care sunt responsabile diferitele tipuri de școli. După ce elevii au absolvit învățământul obligatoriu, aceștia urmează învățământul secundar superior. Gama de cursuri oferite include școli de învățământ general și școli vocaționale cu frecvență de zi, precum și formare profesională în sistemul dual.

La tipurile de școală care oferă un singur profil de învățământ, toate instruirile sunt direcționate către o anumită calificare. Acestea au fost în mod tradițional *Hauptschule* (școala generală), *Realschule* (școala cu profil real) și *Gymnasium*. *Schularten mit mehreren Bildungsgängen* (școli care oferă mai mult de un tip de profil) aduc două sau trei profiluri educative sub o umbrelă. Între timp, în cea mai mare parte a landurilor s-a ajuns la desființarea *Hauptschule* și *Realschule*.

Pentru elevii cu *sonderpädagogischer Förderbedarf* (nevoi educaționale speciale), în cadrul organizatoric al învățământului general și profesional au fost înființate diferite tipuri de *sonderpädagogische Bildungseinrichtungen* (școli speciale).

În ceea ce privește **Grecia**, la învățământul preșcolar, respectiv grădinițe (*Nipiagogeio*), participarea este obligatorie pentru copiii cu vârsta de 5 ani și este etapa pregătirii pentru integrarea copiilor în școala primară.

Învățământul primar, respectiv școala primară (*Dimotiko*) este obligatoriu și are o durată de 6 ani. Finalizarea școlii primare duce direct la înscrierea într-o școală secundară inferioară și la acordarea certificatului de școală primară. Aceasta este o calificare de nivel 1.

Învățământul secundar este împărțit în două cicluri: învățământul secundar inferior obligatoriu (școala secundară inferioară) și învățământul secundar superior neobligatoriu (școala secundară superioară).

Educația secundară obligatorie este oferită de școlile secundare inferioare (*Gymnasio*) și are o durată de 3 ani. Vârsta elevilor variază de la 12 ani la 15 ani, iar în școlile de seară se înscriu elevi de 14 ani.

Educația secundară neobligatorie se formează în:

- învățământul general de 3 ani din școlile secundare superioare (*Lykeia*) și
- învățământul vocațional oferit de școlile superioare vocaționale (*Epaggelmatika Lykeia*), de asemenea de 3 ani.

Școlile de studii postliceale și nu superioare aparțin sistemului așa-numit „învățământ terțiar”, incluzând diverse școli care oferă formare vocațională în domeniul religiei, artei, turismului, marinei, armatei și ordinii publice.

Sistemul de educație din **Italia** este organizat (https://eacea.ec.europa.eu/national-policies/eurydice/content/organisation-education-system-and-its-structure-39_en) astfel:

- școala preșcolară (*scuola dell'infanzia*) pentru copiii cu vârste cuprinse între 3 și 6 ani;
- primul ciclu de învățământ cu durata de 8 ani, alcătuit din:
  - școala primară (cu o durată de 5 ani), pentru copiii cu vârste cuprinse între 6 și 11 ani;
  - școala secundară inferioară (cu o durată de 3 ani) pentru copiii între 11 și 14 ani;
  - al doilea ciclu de educație care oferă două căi diferite:
    - școala secundară superioară de stat (cu durata de 5 ani) pentru elevii cu vârste cuprinse între 14 și 19 ani, oferită de licee, institute tehnice și vocaționale;
    - cursuri de formare profesională de 3 și 4 ani (IFP) organizate de Regiuni.
  - educația non-terțiară post-secundară oferită prin:
    - cursuri vocaționale post-calificare și post-diplomă organizate de Regiuni;
    - educație tehnică superioară și cursuri de formare (IFTS). (Va urma.)

Expert media Florin FĂINIȘI

INFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsr.ro

George V. GRIGORE

• Nicolae Constantin Paulescu, om de știință român, medic și fiziolog, profesor la Facultatea de Medicină din București, a contribuit la descoperirea insulinei, hormonul antidiabetic eliberat de pancreas.

Diabetul zaharat era deja cunoscut ca boală de multă vreme, dar legătura directă cu un organ a fost făcută în 1889, la Strassbourg, după ce cercetătorii germani Joseph von Mering (1845-1908) și Oskar Minkowski (1858-1931) au făcut pancreatctomie totală la un câine, la care, apoi, au observat apariția diabetului. Cercetări ulterioare trebuiau să demonstreze faptul invers și anume că extractul de pancreas are influență favorabilă asupra simptomelor diabetului. Este meritul cercetătorului francez Edouard Laguesse (1861-1927), care, începând cu 1893, a susținut în mod constant ideea că secreția endocrină a pancreasului ar putea fi produsă în „insulele Langerhans”. În anii care au urmat, numeroși cercetători, precum Scobolew (1846-1919), Eugen Lindsay Opie (1873-1962), Anton Weicheseilbaum (1845-1920), James Homer Wright (1871-1928), Ditmar Finkler (1852-1912), Wilhelm Heiberg (1853-1920), au semnalat modificări ale „insulelor Langerhans” la pacienții diabetici. Minkowski a încercat înlăturarea diabetului la câinii pancreatctomizați, prin hrănirea acestora cu pancreas proaspăt, fără a avea un rezultat. În 1890, tot acest cercetător obține un preparat uscat din pancreas proaspăt, pe care îl va numi „Pancreatina”. Astfel de încercări vor mai fi făcute și de alții, inclusiv de savantul român N.C. Paulescu, cu același insucces. Experimente interesante au fost acelea în care s-a încercat implantarea subcutanată la câinii diabetici a unui fragment de pancreas, constatându-se dispariția simptomelor bolii. Unul dintre cercetătorii care au apelat la astfel de experimente a fost francezul Emmanuel Hedon. O altă contribuție a acestuia în care se demonstra relația pancreas-diabet este cea din perioada 1909-1913, și anume experimentele în care lega circulația sanguină a unui câine sănătos cu cea a unui câine diabetic, constatând astfel scăderea glicozuriei la animalul diabetic.

Nicolae Paulescu a descoperit hormonul antidiabetic eliberat de pancreas, pe care l-a numit „Pancreina”. Efectul unui extract pancreatic asupra corpilor cetonici și ureii (substanțe care apar în diabetul zaharat dezechilibrat) a fost demonstrat pentru prima dată de Paulescu în anul 1921.

În sesiunea din 23 iulie 1921 a Societății Internaționale de Biologie, Nicolae Paulescu a comunicat rezultatele cercetărilor sale privind acțiunea extractului pancreatic în cazurile de diabet, rezultate publicate apoi în numărul din 31 august 1921 al revistei Societății – „Archives Internationales de Physiologie” în articolul „Pancreina”, revistă cu apariție simultană în Franța și Belgia. În anul 1922, Paulescu a obținut de la Ministerul Industriei și Comerțului din România brevetul de invenție nr. 6255, intitulat „Pancreina și procedul său de fabricare”.

Paternitatea descoperirii insulinei a fost însă în întregime și în mod eronat atribuită cercetătorilor canadieni Fr. Grant Banting și Ch. Herbert Best, cărora le-a fost acordat Premiul „Nobel”, în anul 1923. Canadienii Banting și Best au lucrat în problema extrasului de pancreas în august 1921 și produsul obținut de ei l-au denumit inițial „Isletin”, cu toate că belgianul Jean de Meyer a creat termenul de „Insulină” în 1909. La 11 ianuarie 1922, Banting și Best sunt primii care injectează extras de pancreas la om, reușind să salveze de la moarte pe copilul în vârstă de 14 ani Leonard Thompson, care era în comă diabetică. În februarie 1922, Frederik. G. Banting și Charles H. Best au publicat un articol în care se prezentau rezultatele experimentale obținute prin folosirea insulinei, noua denumire a hormonului pancreatic, și care confirmau concluziile profesorului doctor român Nicolae Paulescu, al cărui articol despre descoperirea hormonului antidiabetic produs de pancreas, numit de Nicolae Paulescu „pancreină”, apăruse deja în 1921 în revista belgiană „Archives Internationales de Physiologie”.

Deși articolul lui Banting și Best a apărut după articolul lui Paulescu, Premiul „Nobel” pentru Medicină din 1923 a fost acordat cercetătorilor canadieni Frederick Banting, pentru activitatea experimentală desfășurată, și lui John James Rickard Macleod, pentru utilizarea insulinei în practica clinică, deși

meritul principal l-a avut biochimistul Collip. Banting, jignit de faptul că Best nu fusese menționat, a decis să împartă Premiul „Nobel” cu el, iar Macleod l-a împărțit cu James Collip. Însă, Nicolae Paulescu nu a fost menționat absolut deloc.

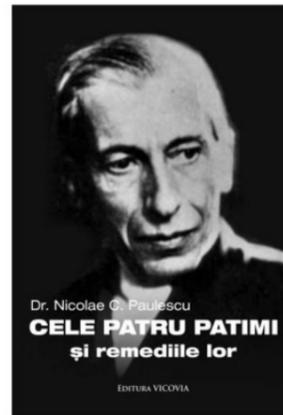
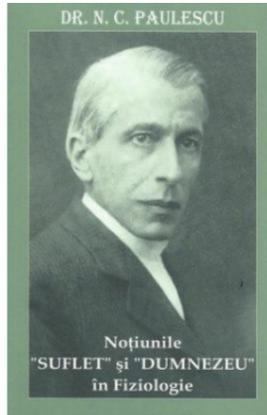
În 1969, diabetologul scoțian Ian Murray a vrut să scrie un istoric al descoperirii insulinei și a constatat că Paulescu publicase primul lucrări valoroase în care a descris cu lux de amănunte acțiunile hormonului antidiabetic pancreatic. Articolul a apărut în 1971. În 1969, răspunzând campaniei internaționale de restabilire a adevărului, inițiată de diabetologul scoțian Ian Murray (în continuitatea căreia se înscriu și eforturile unor specialiști români, în frunte cu prof. dr. Ioan Pavel), Comitetul „Nobel” recunoaște meritele și prioritatea lui N.C. Paulescu în descoperirea tratamentului antidiabetic. Profesorul A.W.K. Tiselius (1902-1971), directorul Institutului „Nobel”, deplânge situația din 1923, dar exclude posibilitatea unei reparații oficiale. „Reparație oficială” ar fi presupus și importante despăgubiri materiale...

În 1971, Ian Murray scria „Lui Paulescu, distinsul om de știință român, i s-a acordat o recunoaștere insuficientă. Când echipa din Toronto își începea cercetările, profesorul român reușise deja să extragă hormonul antidiabetic din pancreas (insulina n.a.) și să-i demonstreze eficiența în reducerea hiperglicemiei diabetice. Banting și Best sunt considerați a fi primii care au reușit să izoleze insulina”. La fel se pronunța și Roif Luft, președintele Fundației Internaționale de Diabet și Director al Comitetului „Nobel” pentru Fiziologie și Medicină (1971).

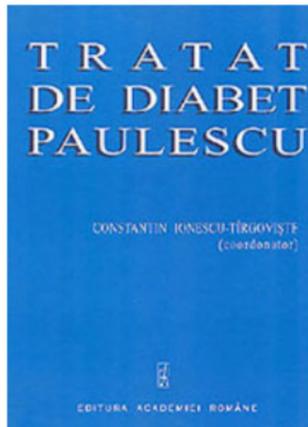
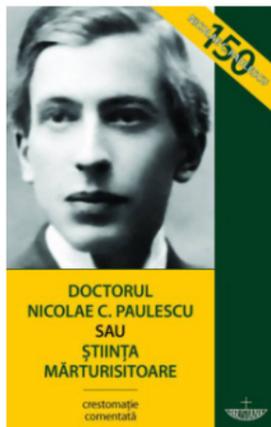
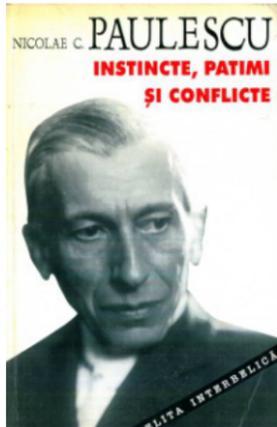
VALORI ROMÂNEȘTI

Nicolae Constantin PAULESCU

– descoperitorul insulinei

Surse: wikipedia.org; histori.ro; bucuresti-centenar.ro, descopera.ro, cnpaulescu.ro

Pentru noi, românii, Nicolae Paulescu rămâne savantul extraordinar și descoperitorul insulinei, fiind, astfel, cel care a salvat viața a milioane și milioane de oameni de pe întreaga planetă.

Românul Nicolae Constantin Paulescu (8 noiembrie 1869 - 19 iulie 1931) s-a născut în București, în mahalaua Răzvan, pe Calea Moșilor nr. 69, părinții acestuia fiind Costache Paulescu, de profesie negustor, și Maria Paulescu (născută Dancovici). El urmează clasele elementare la „Școala primară de băieți nr. 1, Culoarea de Galben” și, în 1880, se înscrie la Gimnaziul „Mihai Bravul” (Liceul „Mihai Viteazul”), pe care-l va absolvi în 1888. Încă din anii liceului, a dovedit o deosebită înclinație pentru științele naturale, pentru fizică și chimie, precum și pentru limbile străine, clasice și moderne. Nicolae Paulescu a studiat Medicina la Paris, începând cu anul 1888, obținând în 1897 titlul de Doctor în Medicină cu teza *Recherches sur la structure de la rate (Cercetări asupra structurii splinei)*. A lucrat în spitalele din Paris, mai întâi ca extern la spitalul parizian *Hôtel-Dieu* (1891-1894) în serviciul profesorului Étienne Lancereaux, ilustru clinician și anatomopatolog, și apoi ca intern (1894-1897) sau ca medic secundar (1897-1900) la spitalul *Notre Dame du Perpétuel-Secours*, fiind adjunct al profesorului Lancereaux și secretar de redacție al revistei *Journal de Médecine Interne*. În anii 1897-1898 a urmat și cursurile de Chimie biologică și Fiziologie generală la Facultatea de Științe din Paris, obținând în 1899 titlul de *Doctor în Științe* cu lucrările *Cercetări experimentale asupra modificărilor ritmului mișcărilor respiratorii și cardiace sub influența diverselor poziții ale corpului și Cauzele determinante și mecanismul morții rapide consecutivă trecerii de la poziția orizontală la cea verticală*. În anul 1901, obține la Universitatea din Paris al doilea Doctorat în Științe cu dizertația *Étude comparative de l'action des chlorures alcalines sur la matière vivante (Studiu comparativ asupra acțiunii clorurilor alcaline asupra materiei vii)*. În anul 1900 se reîntoarce în țară și este numit profesor de Fiziologie la Facultatea de Medicină și Director al Clinicii de Medicină internă de la spitalul *St. Vincent de Paul* din București. În anul 1902 își deschide cursul de Fiziologie cu prelegerea *Generația spontană și darwinismul în fața metodei experimentale*, iar în 1905 ține trei lecții faimoase (*Finalitatea în biologie, Materialismul, Suflet și Dumnezeu*) ce vor alcătui volumul *Noțiunile „suflet” și „Dumnezeu” în fiziologie*, publicat în același an și reeditat în 1944 și 1999. Concepțiile sale antidarwiniene vor determina o aprigă polemică cu Nicolae Leon și Dimitrie Voinov în paginile revistelor *Convorbiri literare și Spitalul*.

Nicolae Paulescu a desfășurat o remarcabilă activitate de cercetare științifică în domeniul fiziologiei, privind în special metabolismul glucidelor, patogeneza diabetului zaharat, rolul pancreasului în asimiliția nutritivă, coagularea sângelui, mecanismul morții subite ș.a. În 1906 a elaborat o metodă originală de extirpare a hipofizei la câine pe cale trans-temporală, care, ulterior, va fi aplicată în chirurgia hipofizei la om. Cercetările lui novatoare în chirurgia hipofizei au inspirat, mai târziu, activitatea neurochirurgului american Harvey Cushing. În sesiunea din 23 iulie 1921 a Societății de Biologie, Nicolae Paulescu prezintă în patru comunicări rezultatele cercetărilor sale privind acțiunea extractului pancreatic în cazurile de diabet, comunicări ce sunt publicate în revista Societății. Urmează „aventura” pancreinei și a Premiului Nobel ratat. Profesorul A.W.K. Tiselius, vicepreședinte al Fundației Nobel, recunoaște în 1969 meritele lui Nicolae Paulescu în descoperirea tratamentului antidiabetic, exprimându-și speranța că „opera de pioner” a lui Paulescu va fi elogiată cum se cuvine de forurile științifice internaționale. În cartea *The Priority of N.C. Paulescu in the Discovery of Insulin*, publicată în 1976, profesorul Ioan Pavel a prezentat documente incontestabile care atestă meritele lui Paulescu.

În anul 1990, Nicolae Paulescu a fost primit *post mortem* ca membru al Academiei Române. Prof. univ. Constantin Ionescu-Tîrgoviște, în articolul *Despre știința lui Paulescu și neștiința altora*, enumeră 20 de priorități medico-chirurgicale ale prof. Paulescu.

